

Sammanträde med Socialnämndens arbetsutskott

Tid: 2022-08-10, kl. 09:00-12:00

Plats: Stora Konfekten, Sidenvägen 7 F

Thorsten Larsson (M),
Ordförande

Elisabeth Mark Lewander,
Sekreterare

Ärendelista

1. Information och överläggningar
2. Motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor - Martin Lindberg (V), 2022.045 SN
3. Ej verkställda beslut anmälda till Inspektionen för vård och omsorg 2022, 2022.029 SN

Motion om förebyggande
arbete mot mäns våld mot
kvinnor - Martin Lindberg

(V)

2

2022.045 SN

Datum: 2022-07-11
Handläggare: Jessica Svanström
Direktr:
Diariernr: 2022.045 SN

Socialnämnden

Motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor- Martin Lindberg (V)

Ärendebeskrivning

Martin Lindberg (V) lämnade en motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor till kommunfullmäktige. I motionen föreslås att en handlingsplan tas fram för kommunens förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor och att planen ska innehålla både insatser med utbildning av kommunens anställda på alla nivåer, men också utåtriktade insatser mot alla invånare. Kommunfullmäktige beslutade, KF 2022-04-27, § 100, att lämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade, KSAU 2022-05-25, § 105, att remittera motionen till socialnämnden för beredning.

Socialnämndens yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2022-09-16.

Socialnämnden antog, SN 2021-11-16, § 62, *Handlingsprogram 2022 - 2026 mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck*. Av handlingsprogrammet framgår det särskilda ansvar som åligger socialnämnden. Enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, har kommunens socialnämnd det yttersta ansvaret för att de människor som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Ansvaret omfattar även människor som är eller har varit utsatta för brott. Lagstiftningen har de senaste åren förändrats i syfte att förstärka skyddet för våldsutsatta kvinnor, offer för sexuella övergrepp, människohandel och hedersvåld samt barn som bevittnar våld. Socialtjänstens ansvar för att ge stöd och hjälp till brottsoffer och deras närstående har formulerats i en särskild paragraf om brottsoffer i 5 kap. 11 § SoL. Där framgår att det också hör till socialnämndens uppgifter att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Vidare anges att nämnden ansvarar för att barn som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. I lagtexten förtydligas att de barn som bevittnar mäns våld mot kvinnor och annat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott. Barn som blir vittne till övergrepp av detta slag kan reagera på liknande sätt som barn som själva utsätts för brott och kan vara i behov av likartat stöd. Från augusti 2021 ingår också i socialnämndens ansvar att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Socialnämndens riktade förebyggande ansvar framgår tydligt i handlingsprogrammet.

Socialförvaltningen samverkar idag med flera externa verksamheter utifrån det operativa arbetet. Exempelvis förs en dialog med Västra götlandsregionen om hur verksamheterna ska arbeta med våld i nära relationer i nära samverkan. Ett arbete pågår i samverkansgruppen SAMLA (Samverkan i Lerum och Alingsås) och under hösten kommer en heldag med fokus på bland annat våld i nära relationer hållas.

Innehållet i *Handlingsprogram 2022 - 2026 mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck* motsvarar vad som efterfrågas i en handlingsplan för socialnämndens målgrupper.

Kommunen har ett ansvar att förebygga våld i nära relationer och Socialnämnden välkomnar ett övergripande arbete i kommunen kring frågan. Ett sådant arbete skulle kunna inbegripa en utbildning för alla kommunens anställda, utåtriktade insatser mot kommuninvånare och i Socialstyrelsens föreskrifter står även att varje kommun har ansvar för att löpande kartlägga hur förekomsten av våldsutsatta och barn som bevittnat våld ser ut.

Socialnämnden har ansvar för en del av det riktade förebyggande arbetet samt det stöd våldsutsatta och våldsutövare behöver. Idag ingår inte det övergripande uppdraget för socialnämnden men nämnden ställer sig positiv till att utöka uppdraget till att vara kommunövergripande. Nämndens befintliga handlingsprogram kan med fördel vara utgångspunkt. Inom socialförvaltningen finns en god kunskap och erfarenhet inom området som kan bidra till ett mer allmänt förebyggande arbete. Det är lämpligt att socialförvaltningen står som initiativtagare till kommunens allmänt förebyggande arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. För att möjliggöra ett aktivt kommunövergripande arbete som att erbjuda alla anställda utbildning och att genomföra insatser gentemot kommuninvånarna krävs mer resurser. Socialnämnden kommer att behöva utöka bemanningen motsvarande en halvtidstjänst för att åstadkomma ett bredare förebyggande arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. I en sådan roll skulle det ingå, förutom ovanstående, att samverka med kommunens folkhälsosamordnare och andra verksamheter såsom exempelvis Västra götalandregionen och Alingsåshem.

Bilaga: Handlingsprogram 2022 - 2026 mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens yttrande

Socialförvaltningen tillstyrker Martin Lindbergs (v) motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor under förutsättning att medel tillförs. För att socialförvaltningen ska kunna utföra ett kommunövergripande arbete krävs en resursutökning.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär en kostnad motsvarande en halvtidstjänst (350tkr).

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor- Marin Lindberg (V) tillstyrks.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Karin Alvermalm
Förvaltningschef

Godkännare tjänsteskrivelse, 2022-07-11

Jessica Svanström

Avdelningschef Karin Alvermalm Dahlgren,

Motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor

Var femte vuxen kvinna i Sverige har någon gång i sitt liv utsatts för allvarligt sexuellt våld. Brottsförebyggande rådet (Brå) uppskattar att runt 100 våldtäkter begås varje dag. 98 procent av förövarna är män och killar och våldtäkterna begås framför allt mot kvinnor och barn. Unga tjejer mellan 16 och 24 år är, enligt Brå och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), de som är allra mest utsatta för sexualbrott. Nära 75 procent av alla unga kvinnor har blivit utsatta för sexuella trakasserier.

Det är av yttersta vikt att arbeta förebyggande mot våldet, ett arbete som behöver genomsyra kommunens alla verksamheter. Vi anser att Alingsås kommun behöver göra mer preventivt arbete mot alla former av våld mot kvinnor och barn. Ett arbete som börjar redan med de små barnen. En kommun fri från våld behöver ha ett helhetsperspektiv på vilka normer som förstärker könsmaktsordningen, och befäster destruktiva mansroller. Barn blir tidigt påverkade av hierarkier där både ålder, klass, kön och funktionsvariation gör sig märkbara redan i förskolan. Förskolepersonalen behöver få den utbildning och de resurser som krävs för att arbeta förebyggande mot destruktiva mansnormer och på så sätt förebygga våld i ett längre perspektiv.

I Brå:s senaste skolundersökning anger nästan 22 procent av tjejerna i nionde klass att de varit utsatta för sexualbrott under det senaste året. Skolan är den plats där flest unga drabbas av sexuella trakasserier. Enligt MUCF är risken för att ha utövad våld 4,4 gånger större för killar som instämmer i stereotypa påståenden om könsroller. Samtidigt vet vi att mörkertalet vad gäller sexualbrott i skolan är stort. I Sexualbrottsofferutredningens promemoria (Ju 2004:I) konstateras att ungdomar har bristande kunskaper och vanföreställningar om sexualitet och sexuallivet samt genusfrågor och jämställdhet. De ungas okunskap leder bland annat till att många övergrepp aldrig anmäls då den utsatte inte vet att det den har blivit utsatt för är ett lagbrott. Okunskapen leder även till att många övergrepp begås utan att förövaren vet att handlingen är kriminell. Det är därför angeläget att kommunens skolor förser eleverna med kunskap om jämställdhet, medvetandegörande kring normer, sexuella trakasserier, sexualbrott och andra kränkande handlingar. Det finns flera lärarhandledningar från exempelvis Brå som går att använda i det arbetet.

Våld mot äldre kvinnor är ett ämne som fått mer fokus de senaste årtiondena, men som ändå riskerar att förminskas och glömmas bort i arbetet mot våld i nära relationer. Enligt Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) leder bristande kunskap och stereotypa föreställningar om att äldre kvinnor inte utsätts för våld, framför allt inte sexuellt, till att många äldre inte blir trodda när de berättar om vad de utsätts för. Vidare har många äldre kvinnor, jämfört med yngre, socialiserats till att tro att våld utfört av en partner är inget man bör tala med utomstående om. Detta leder till att många äldre kvinnor inte får det stöd och den hjälp de hade behövt när de utsätts för våld av en närstående. I en svensk studie publicerad 2017 vittnade 5,8 procent av de tillfrågade kvinnorna mellan 60 och 74 år att de blivit utsatta för någon form av våld under det senaste året. Äldre kvinnor utsätts för försummelse, ekonomiskt utnyttjande, fysiskt, psykiskt och/eller sexuellt våld. Kvinnan kan

ha blivit utsatt för våld av en partner under stor del av sitt vuxna liv, våldet kan ha börjat efter att kvinnan blivit äldre eller så kan våldet utövas av en ny partner till den äldre kvinnan. Med bakgrund i denna kunskap anser vi att det är av yttersta vikt att personalen i kommunens äldreomsorg utbildas, ges resurser och kunskap kring hur våldet mot äldre kvinnor kan ta sig uttryck. Även äldreomsorgens personal bör utbildas kring könsnormer och stereotypa föreställningar om kön för att kunna upptäcka och förebygga våld mot äldre kvinnor.

Vidare är det avgörande att Alingsås tar ett samlat grepp om kommunens alla verksamheter genom att utarbeta en handlingsplan mot mäns våld mot kvinnor inklusive sexuella trakasserier samt utbildar samtliga av kommunens anställda i att se, agera och förebygga mäns våld mot kvinnor inklusive sexuella trakasserier. WHO pekar på att det är avgörande att ha ett genusperspektiv och ifrågasätta normer för kön i det våldsförebyggande arbetet för att effektivt nå goda resultat, därför bör handlingsplanen genomsyras av ett jämställdhets- och normkritiskt perspektiv.

Mot denna bakgrund yrkar vi att kommunfullmäktige beslutar:

- att en handlingsplan tas fram för kommunens förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor inklusive sexuella trakasserier.
- att planen ska innehålla både insatser med utbildning av kommunens anställda på alla nivåer, men också utåtriktade insatser mot våra invånare

Alingsås, 19 april 2022

Martin Lindberg (V)

2022-05-25

§ 105 2022.247 KS

Motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor - Martin Lindberg (V)

Ärendebeskrivning

Martin Lindberg (L) har till kommunfullmäktige den 27 april 2022, § 100 lämnat en motion om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor.

Motionären föreslår följande:

-En handlingsplan tas fram för kommunens förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor inklusive sexuella trakasserier.

-Planen ska innehålla både insatser med utbildning av kommunens anställda på alla nivåer, men också utåtriktade insatser mot våra invånare.

Kommunfullmäktige beslutade den 27 april 2022 att lämna motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beslut

Arbetsutskottets beslut:

Motionen lämnas till socialnämnden för beredning.

Expedieras till

SN

**Ej verkställda beslut
anmälda till Inspektionen för
vård och omsorg 2022**

3

2022.029 SN

Datum: 2022-07-11
Handläggare: Gunvi Sultan
Direktnr: 0322-61 66 89
Diariernr: 2022.029 SN

Socialnämnden

Ej verkställda beslut, kvartal 2 2022

Ärendebeskrivning

Socialnämnden ska kvartalsvis rapportera till kommunfullmäktige, till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen samt till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) enligt 16 kap. 6 f-h §§ socialtjänstlagen (SoL) om

1. Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet
2. Gynnande beslut som avbrutits och ej verkställts inom tre månader från dagen för avbrottet
3. Gynnande beslut som har verkställts (gäller endast revisorer och IVO)

Rapporteringen till IVO sker som individrapporter med sekretessbelagda uppgifter enligt en nationellt fastställd standard.

I Alingsås gäller socialnämndens rapporteringsskyldighet för individ- och familjeomsorg (se bilaga).

Statistik för kvartalen 2022

<i>Typ av beslut</i>	<i>Kvartal 1</i>	<i>Kvartal 2</i>	<i>Kvartal 3</i>	<i>Kvartal 4</i>
Behandlingshem, ej verkställda	1 st			
Bostad, ej verkställda	1 st			
Behandlingshem, verkställda		1 st		
Bostad, verkställda		1 st		

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar rapporteringen till IVO för kvartal 2 2022 och översänder rapporten till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige
Kommunens revisorer

Karin Alvermalm
Förvaltningschef

Gunvi Sultan
IT-samordnare

Karin Alvermalm Dahlgren, Godkännare tjänsteskrivelse, 2022-07-12

Sammanställning ej verkställda gynnande beslut

Alingsås kommun - socialnämnden

Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslut

Gynnande beslut som avbrutits och ej verkställts inom tre månader från dagen för avbrottet

Beslut som tidigare rapporterats som ej verkställt och som nu verkställts eller avslutats

År 2021

2021 Q1	2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4
1	0	0	0
0	0	0	0
0	1	0	0

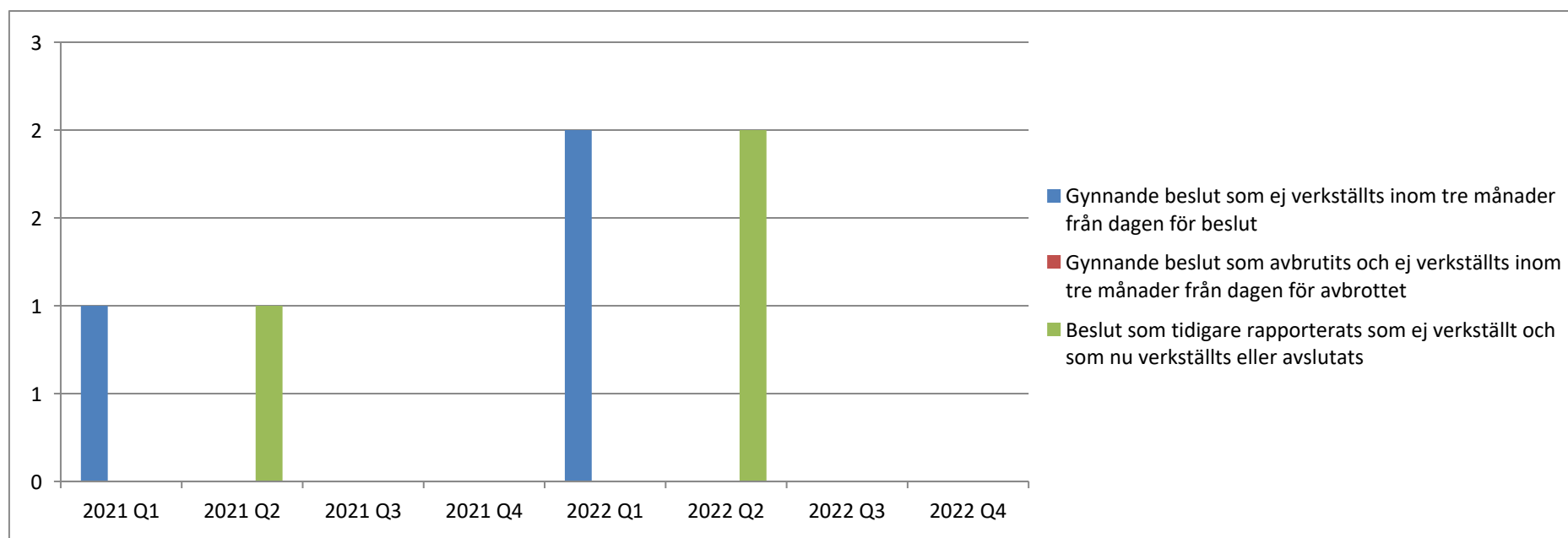
Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslut

Gynnande beslut som avbrutits och ej verkställts inom tre månader från dagen för avbrottet

Beslut som tidigare rapporterats som ej verkställt och som nu verkställts eller avslutats

År 2022

2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4
2	0	0	0
0	0	0	0
0	2	0	0

2022-07-11

Socialnämnden

Ej verkställda beslut, kvartal 2 2022

Rapporteringstillfälle

2022-07-11

1. Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslut

Beslutsdatum	Typ av beslut	Skäl till att beslutet ännu ej verkställts	Lagrum
--------------	---------------	--	--------

2. Gynnande beslut som avbrutits och ej verkställts inom tre månader från dagen för avbrottet

Beslutsdatum	Typ av beslut	Skäl till att beslutet ännu ej verkställts	Lagrum
--------------	---------------	--	--------

3. Beslut som tidigare rapporterats som ej verkställt och som nu verkställts eller avslutats

Beslutsdatum	Typ av beslut	Datum för verkställighet, avslut	Lagrum
2021-11-22	Behandlingshem	2022-06-18	4.1 § SoL
2021-11-18	Bostad	2022-06-01	4.1 § SoL

Gunvi Sultan
IT-samordnare
0322-61 66 89
2022.029 SN